

Research articles

Factors Related to Emotional Quotient of Adolescent

Apinya Yudthachawit

Dentist, Senior Professional Level,
Sirindhorn College of Public Health,
Khon Kaen Province

Werachat Yudthachawit

Dentist, Senior Professional Level,
Sirindhorn College of Public Health,
Khon Kaen Province

Abstract

This descriptive research aimed to study on two objectives; 1) to explore various dimensions of emotional quotient of adolescent 2) to determine factors related to emotional quotient of adolescent. The samples were 186 dental public health students who studied in year 1-4 at Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen Province. Data were collected by the questionnaires, and were analyzed as percentages, mean, standard deviation. Spearman Correlation Coefficient was also tested.

The results of this study showed that the samples had good attitude to sex, and had moderate level of social perception, information perception and social environment. They had extremely true level of socialization and had high level of emotional quotient: self-awareness, emotional management, motivates oneself, empathy and handling relationships. Considering factors related to the emotional quotient, the relationship between the birth order and the emotional quotient of adolescents in overview was a negative correlation with a low statistically significant ($r_s = -0.169$, p-value= 0.021). The relationship between the information perception of adolescents and the adolescent emotional quotient in overview was a positive correlation with a low statistically significant ($r_s = 0.207$, p-value= 0.005). The relationship between the birth order and the emotional quotient of adolescents in self-awareness and empathy was a negative correlation with a low statistically significant ($r_s = -0.169$, p-value= 0.021). Age and information perception of adolescents were a positive correlation with the

emotional quotient of adolescents in emotional management with a low statistically significant ($r_s = 0.157$, p-value= 0.032) and ($r_s = 0.168$, p-value= 0.022). The relationship between the information perception of adolescents and the emotional quotient of adolescents in motivate oneself and handling relationships was a positive correlation with a low statistically significant ($r_s = 0.171$, p-value= 0.020) and ($r_s = 0.204$, p-value= 0.005). The relationship between social environment of adolescents and the emotional quotient of adolescents in handling relationships was a positive correlation with a low statistically significant ($r_s = 0.168$, p-value= 0.022).

Key words : emotional quotient; adolescent

บทความวิจัย (Research articles)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น

อภิญา ยุทธหาวิทย์

ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดขอนแก่น

วีระชาติ ยุทธหาวิทย์

ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้เพื่อศึกษา 1) ความฉลาดทางอารมณ์ด้านต่างๆของวัยรุ่น 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นที่มีอายุระหว่าง 18-22 ปี กำลังศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข) ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 186 คน การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาความสัมพันธ์ด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

ผลการวิจัยสรุปว่า กลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติต่อเรื่องเพศดี มีการรับรู้ทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีสภาพแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง มีการขัดเกลาทางสังคมอยู่ในระดับเป็นจริงอย่างมาก มีความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการตระหนักรู้ตนเอง ด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง ด้านการจูงใจตนเอง ด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่น ด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น พบว่า ลำดับที่ของการเกิดมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = -0.169$, $p\text{-value} = 0.021$) และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำ กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = 0.207$, $p\text{-value} = 0.005$) ลำดับที่ของการเกิด มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการตระหนักรู้ตนเอง และด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = -0.169$, $p\text{-value} = 0.021$) อายุ และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการ

บริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = 0.157$, $p\text{-value} = 0.032$) และ ($r_s = 0.168$, $p\text{-value} = 0.022$) ตามลำดับ การใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการจงใจตนเอง และด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = 0.171$, $p\text{-value} = 0.020$) และ ($r_s = 0.204$, $p\text{-value} = 0.005$) ตามลำดับ การใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = 0.168$, $p\text{-value} = 0.022$)

คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์; วัยรุ่น

บทนำ

วัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่สังคมที่กว้างออกไปจากครอบครัวและเพื่อนเล่น ความต้องการทางสังคมที่สำคัญของวัยรุ่นประกอบด้วยความต้องการในการสร้างความสัมพันธ์ที่มีความหมายและนำพึงพอใจกับคนอื่น ต้องการขยายวงเพื่อนจากวัยเด็กไปคบหากับคนอื่นที่มีภูมิหลัง และประสบการณ์สังคมที่แตกต่างออกไป ต้องการยอมรับความเป็นเจ้าของและการมีสถานภาพในกลุ่ม ต้องการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนต่างเพศ ซึ่งความต้องการทั้งหมดดังกล่าวทำให้วัยรุ่นต้องเรียนรู้ที่จะรู้จักตนเองพร้อมกับเรียนรู้ทักษะทางสังคมที่เหมาะสมกับเพศของตน¹ แต่เดิมพบว่าปัญหาของวัยรุ่นมักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนหนังสือ เรียนไม่ทันเพื่อน เรียนไม่เก่ง แต่วัยรุ่นทุกวันนี้มักประสบแต่พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรม การเสพติด

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การวิวาทชกต่อย ความก้าวร้าวตลอดจนความรุนแรงในด้านต่างๆ ซึ่งการที่เด็กมีปัญหาพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้เนื่องมาจากเด็กขาดความฉลาดทางอารมณ์นั่นเอง² ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นความสามารถอีกส่วนหนึ่งของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เข้าใจและรู้ทันการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองและคนอื่น สามารถนำเอาพลังแห่งอารมณ์และความรู้สึกเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเหลือเกื้อกูลทำให้นุคนสามารถที่จะปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทางถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินชีวิตของบุคคลประสบผลสำเร็จในทุกๆ ด้าน และถ้าทุกคนในสังคมมีความสามารถนี้สูง ก็จะทำให้สังคมนั้นอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ในฐานะสถาบันการศึกษาด้านสาธารณสุข มีบทบาทหลักในการผลิตบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ซึ่งเป็นงานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข) จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ทางด้านสาธารณสุขในการสร้างเสริมสุขภาพ ควบคุม ป้องกันโรค และการฟื้นฟูสุขภาพแบบองค์รวม โดยเน้นให้บัณฑิตเป็นนักจัดการสุขภาพช่องปากที่บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ วินิจฉัย วิจัย และประยุกต์องค์ความรู้ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ป้องกันและบำบัดโรคในช่องปากตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนดได้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถทำงานร่วมกับทีมสุขภาพในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ มีความเป็นผู้นำ ใฝ่รู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และดำรงตนอยู่ในสังคมได้

อย่างมีความสุข⁴ ผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะเป็นผู้ที่ให้การยอมรับผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถสร้างผลผลิตที่สนองเป้าหมายได้ ลดการลางาน ขาดงานหรือย้ายงานที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างบุคคลเสริมสร้างการทำงานที่ประสานสัมพันธ์กันมากขึ้น สามารถเข้าใจผู้มารับบริการได้อย่างถูกต้อง รับฟังความต้องการของผู้รับบริการและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้รับบริการประทับใจ สร้างความจงรักภักดีในการใช้ สินค้าและบริการขององค์กรมากยิ่งขึ้น⁵ การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ด้านต่างๆ ของวัยรุ่นและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น

วัสดุและวิธีการ (Materials and Methods)

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นที่มีอายุระหว่าง 18-22 ปี กำลังศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ทันตสาธารณสุข) ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 186 คน การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์ด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามที่นำมาจากการศึกษาของบุรทัต บัณฑิตวงษ์⁶ มีทั้งหมด 7 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไป ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ปีที่กำลังศึกษา ลำดับบุตรในครอบครัว ที่มาของค่าใช้จ่ายประจำเดือน จำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือน ที่พักอาศัยที่นักศึกษาพักอยู่ด้วย ลักษณะที่พักอาศัย อาชีพและการศึกษาของบิดามารดา ราย

ได้ของครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดา มารดา

ส่วนที่ 2 ทศนคติเรื่องเพศ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับทศนคติเรื่องเพศของบุคคล คำถามเป็นแบบประมาณค่า ประกอบด้วย 3 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วยบางส่วน และไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 3 การเรียนรู้ทางสังคม เป็นคำถามครอบคลุมทั้งด้านชีววิทยา สุขวิทยา จิตวิทยา และสังคมวิทยา ลักษณะคำตอบคือ ได้รับการปฏิบัติประจำและไม่เคย

ส่วนที่ 4 ด้านการรับรู้ข่าวสารข้อมูล เป็นคำถามเกี่ยวกับการที่วัยรุ่นรับรู้ข่าวสารข้อมูล และแหล่งที่มาของข่าวสาร

ส่วนที่ 5 การจัดเวลาทางสังคม เป็นคำถามเกี่ยวกับความสำนึกของตนเอง เป็นผลสะท้อนจากการมีความสัมพันธ์กับเพื่อน พฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มเพื่อนสนิท เป็นแรงสนับสนุนหรือเกิดการผลักดันให้เกิดความคล้อยตาม ทั้งการจัดเวลาทางสังคมโดยตรงจากครอบครัว ครู อาจารย์ และโดยทางอ้อมที่เป็นกรอบที่ไม่ประสงค์จะให้ประโยชน์กับบุคคลโดยตรง ข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกเพียง 1 ตัวเลือก คือเป็นจริงอย่างมาก เป็นจริงบางส่วน และไม่เป็นจริง

ส่วนที่ 6 สภาพแวดล้อมทางสังคม เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดของวัยรุ่น เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อวัฒนธรรมของไทยและการดำเนินชีวิตในสังคม

ส่วนที่ 7 ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นคำถามเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ 5 ด้าน ได้แก่ การตระหนักรู้ตนเอง การบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง การเข้าใจตนเอง การหยั่งรู้อารมณ์ผู้อื่น และการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันโดยใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับสูง ความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง และความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับต่ำ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2558 ผู้วิจัยได้ตรวจแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา พบว่า มีความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 186 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและหาความสัมพันธ์ด้วย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

ผลการศึกษา (Result)

ผลการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 83.9 มีอายุเฉลี่ยที่ 20.07 ปี มีอายุ 19 ปี และ 20 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 23.7 วัยรุ่นส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 29 ส่วนใหญ่เป็นบุตรลำดับที่

1 ของครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 58.1 ที่มาของค่าใช้จ่ายประจำเดือนของวัยรุ่นได้มาจากพ่อและแม่ ร้อยละ 87.6 วัยรุ่นมีค่าใช้จ่ายประจำเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 6493.55 บาท ต่อเดือน ปัจจุบันพักอาศัยส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนหญิงมากที่สุด ร้อยละ 31.7 ลักษณะของที่พักอาศัยเป็นหอพัก คิดเป็นร้อยละ 55.4 อาชีพของบิดา และมารดามากที่สุดคือเกษตรกร ร้อยละ 32.8 และ 34.4 ตามลำดับ การศึกษาของบิดาระดับมัธยมร้อยละ 30.6 การศึกษาของมารดาระดับประถมศึกษาร้อยละ 36.6 สภาพสมรสของบิดา มารดาเป็นแบบ สมรสอยู่ด้วยกันมากที่สุด ร้อยละ 74.2 ส่วนใหญ่มีรายได้ของครอบครัว 20,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 40.9

ส่วนที่ 2 การใช้ชีวิตในวัยรุ่น

2.1 ด้านทัศนคติต่อเรื่องเพศ โดยภาพรวม ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อเรื่องเพศดี ค่าเฉลี่ย 2.49 ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30 ค่าต่ำสุด 1.74 ค่าสูงสุด 2.92 เมื่อพิจารณารายชื่อ ผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านทัศนคติต่อเรื่องเพศรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี
1. การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ทำให้ท่านวิตกกังวล	17(9.1)	107(57.5)	62(33.3)
2. ท่านรู้สึกว่าการมีประจำเดือน เป็นเรื่องธรรมชาติ	162(87.1)	23(12.4)	1(0.5)
3. การไม่เที่ยวสำส่อน ไม่เปลี่ยนคู่นอน ทำให้เกิดความมั่นใจในความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างกัน	126(67.7)	44(23.7)	16(8.6)
4. ท่านรู้สึกว่าการแสดงความสนใจเพศตรงข้ามของวัยรุ่นเป็นเรื่องปกติ	78(41.9)	103(55.4)	5(2.7)
5. ท่านรู้สึกสบายใจถ้าได้สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง เพื่อผ่อนคลายอารมณ์ทางเพศ	20(10.8)	98(52.7)	68(36.6)
6. ท่านรู้สึกละอายใจ หรือรู้สึกผิด เมื่อได้สำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง	26(14.0)	83(44.6)	77(41.4)
7. ท่านไม่ชอบที่วัยรุ่นทุกวันนี้ได้ทดลองอยู่ร่วมกัน และมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน	86(46.2)	89(47.8)	11(5.9)
8. ท่านชอบการมีแฟนหลายคนพร้อมๆกัน ซึ่งแสดงถึงความสามารถความมีเสน่ห์น่าประทับใจ	4(2.2)	28(15.1)	154(82.8)
9. ท่านรู้สึกว่า วัยรุ่นยังไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ในระหว่างที่เป็นนักเรียน	131(70.4)	41(22.0)	14(7.5)
10. ถ้าท่านจะมีเพศสัมพันธ์ จำเป็นต้องรู้จักใช้ถุงยางอนามัยละยาเม็ดคุมกำเนิดที่ถูกต้อง	173(93.0)	12(6.5)	1(0.5)

ส่วนที่ 3 ด้านการเรียนรู้ทางสังคม

โดยภาพรวม ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.4182 ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.16330 ค่าต่ำสุด 1 ค่าสูงสุด 2 เมื่อพิจารณารายข้อ ผลการศึกษาแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการเรียนรู้ทางสังคมรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. การแต่งตัวของท่านได้แบบอย่างมาจากดารานักแสดงที่ท่านชื่นชอบ	35(18.8)	0	151(81.2)
2. เมื่อท่านมีความประทับใจดารานักแสดงที่ท่านชื่นชอบ บิดา – มารดา ท่านมักจะให้คำแนะนำ เหมาะสมและถูกต้องกับท่าน	125(67.2)	0	61(32.8)
3. ท่านมักเลียนแบบบิดา – มารดา ในการปฏิบัติตัวในสังคม	135(72.6)	0	51(27.4)
4. ท่านลอกเลียนแบบดารานักแสดงที่ท่านชอบเฉพาะชื่นชอบเฉพาะสิ่งที่ท่านเห็นว่าดีเท่านั้น	136(73.1)	0	50(26.9)
5. ท่านลอกเลียนแบบดารานักแสดงที่ท่านชื่นชอบในทุกๆเรื่องไม่ว่าดีหรือไม่ดี	1(0.5)	0	185(99.5)
6. ท่านทำตามคำสอนทางศาสนาและปฏิบัติตาม	174(93.5)	0	32(6.5)
7. ท่านทำตามและปฏิบัติตามคำสอน คำอธิบายของครู – อาจารย์	181(97.3)	0	5(2.7)
8. ในการปฏิบัติตัวท่านใช้บทบาทของตัวละครในภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตัว	35(18.8)	0	151(81.2)
9. ท่านจะเลือกทำตามแบบอย่างดารานักแสดงที่ท่านชื่นชอบ ท่านจะเลือกเอาแต่สิ่งดีของเขาเท่านั้น	152(81.7)	0	34(18.3)

ส่วนที่ 4 ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

โดยภาพรวม ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.9904 ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54876 ค่าต่ำสุด 1.57 ค่าสูงสุด 4.57 เมื่อพิจารณารายข้อ ผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.โทรทัศน์	40(21.5)	48(25.8)	52(28.0)	34(18.3)	12(6.5)
2.วิทยุ	2(1.1)	8(4.3)	35(18.8)	48(25.8)	93(50.0)
3.วีดีโอ/VDO/DVD	17(9.1)	39(21.0)	60(32.3)	37(19.9)	33(17.7)
4.อินเทอร์เน็ต	114(61.3)	38(20.4)	23(12.4)	8(4.3)	3(1.6)
5.หนังสือ	21(11.3)	45(24.2)	65(34.9)	35(18.8)	20(10.8)
6.ภาพยนตร์	34(18.3)	60(32.3)	59(31.7)	21(11.3)	12(6.5)
7.อื่นๆ (ไม่ระบุ)	4(2.2)	15(8.1)	63(33.9)	38(20.4)	66(35.5)
8.อาชญากรรม/ข่าวสาร อาชญากรรม	44(23.7)	68(36.6)	59(31.7)	10(5.4)	5(2.7)
9.เรื่องเพศศึกษา	24(12.9)	49(26.3)	82(44.1)	23(12.4)	8(4.3)
10.นิยาย/เรื่องสั้น	21(11.3)	50(26.9)	59(31.7)	43(23.1)	13(7.0)
11.ดารานักร้อง	31(16.7)	56(30.1)	59(31.7)	26(14.0)	14(7.5)
12.ความรู้/สารคดี/ปณิณะ	34(18.3)	67(36.0)	59(31.7)	18(9.7)	8(4.3)
13.การ์ตูนลามก	5(2.3)	7(3.8)	12(6.5)	56(30.1)	106(57.0)

ส่วนที่ 5 ด้านการจัดเกลาทางสังคม

โดยภาพรวม ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการจัดเกลาทางสังคมอยู่ในระดับเป็นจริงอย่างมาก ค่าเฉลี่ย 2.6464 ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21111 ค่าต่ำสุด 2.00 ค่าสูงสุด 3.00 เมื่อพิจารณารายชื่อ ผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการจัดเกลาทางสังคมรายชื่อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	เป็นจริงอย่างมาก	เป็นจริงบางส่วน	ไม่เป็นจริง
1. คนในครอบครัวท่าน สอบถามเรื่องการเรียน และสั่งสอนความประพฤติของท่าน บ่อยๆ	133(71.5)	49(26.3)	4(2.2)
2. ครอบครัวท่านส่งเสริมให้ท่านมีอิสระในการคิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆ เป็นประจำ	139(74.7)	42(22.6)	5(2.7)
3. พ่อ – แม่ ท่านมีความห่วงใยท่านจนเกินไป ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเกินจำเป็น	28(15.1)	104(55.9)	54(29.0)
4. พ่อ – แม่ ท่านกวดขัน ดูแล แนะนำให้ปฏิบัติตาม กฎเกณฑ์ของสังคม วัฒนธรรม และห้ามมิให้ประพฤติปฏิบัตินอกกรอบกรอบ	87(46.8)	89(47.8)	10(5.4)
5. พ่อ – แม่ ท่านไม่เคยเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็นและยังตำหนิลงโทษอย่างรุนแรงเมื่อท่านทำผิด	2(1.1)	18(9.7)	166(89.2)
6. พ่อ – แม่ท่านเป็นคนเลือกเพื่อนให้ท่านคบ	7(3.8)	22(11.8)	157(84.4)
7. พ่อ – แม่ของท่าน แสดงออกถึงความรักใคร่ เข้าใจกันดีร่วมใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน	145(78.0)	39(21.0)	2(1.1)
8. พ่อ – แม่ท่านทำตัวอย่างในการใช้ชีวิตที่ดีให้ดูเสมอๆ	149(80.1)	33(17.7)	4(2.2)
9. คนในครอบครัวท่านจะพูดคุยกันด้วยเหตุผลมากกว่าอารมณ์	118(63.4)	64(34.4)	4(2.2)

ส่วนที่ 6 ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม

โดยภาพรวม ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสภาพแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.3479 ที่ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.14081 ค่าต่ำสุด 0.00 ค่าสูงสุด 0.71 เมื่อพิจารณารายข้อ ผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. หอพักที่ท่านอาศัยเป็นหอพักรวมหญิงและชายอยู่ร่วมกันใช่หรือไม่	98(52.7)	0	88(47.3)
2. เวลา – ตารางเรียนของท่านมักจะเลิกค่าๆหรือไม่	15(8.1)	0	171(91.9)
3. ถ้าเวลา – ตารางเรียนของท่านมักจะเลิกค่าๆท่านใช้พาหนะ (มอเตอร์ไซด์)ซ้อนท้ายเพื่อนชายกลับที่พักใช่หรือไม่	28(15.1)	0	158(84.3)
4. การแต่งกายของหญิงสาวในปัจจุบันนี้ท่านว่าเป็นการก่อให้เกิดอารมณ์ทางเพศใช่หรือไม่	152(81.7)	0	34(18.3)
5. การดูทีวีไทยและต่างประเทศในปัจจุบันนี้จะเห็นว่าการแสดงออกทางเพศเป็นเรื่องปกติใช่หรือไม่	143(76.9)	0	43(23.1)
6. สมัยนี้ถ้าใครไม่มีแฟนเป็นเรื่องเขยเพราะไม่สามารถคุยกับกลุ่มเพื่อนๆได้	8(4.3)	0	178(95.7)
7. การใช้ของแพงๆตามสมัยนิยมในการได้มาบางครั้งก็ต้องใช้ร่างกายเข้าแลก (หารายได้พิเศษทางเพศ) ใช่หรือไม่	9(4.8)	0	177(95.2)

ส่วนที่ 7 ความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น

ความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือด้านการตระหนักรู้ตนเอง ด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง ด้านการจงใจตนเอง ด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่น ด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.3524 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17885

ความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมของแต่ละด้านนั้น ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการตระหนักรู้ตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.4392 ด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.3543 ด้านการจงใจตนเองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.4602 ด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.2548 ด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.2532 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ระดับความฉลาดทางอารมณ์รวมทั้ง 5 ด้านและในภาพรวมของแต่ละด้าน

ระดับความฉลาดทางอารมณ์	จำนวน	ร้อยละ	ระดับ	Min.	Max.	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ระดับความฉลาดทางอารมณ์รวมทั้ง 5 ด้าน	186	100	มาก	1.94	2.88	2.3524	0.17885
ด้านการตระหนักรู้ตนเอง	186	100	มาก	1.80	3.00	2.4392	0.25641
ด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง	186	100	มาก	1.60	3.00	2.3543	0.29938
ด้านการจงใจตนเอง	186	100	มาก	1.80	3.00	2.4602	0.26555
ด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่น	186	100	มาก	1.50	2.80	2.2548	0.25041
ด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	186	100	มาก	1.60	3.00	2.2532	0.23415

ด้านการตระหนักรู้ตนเองรายข้อ ผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 7
ตารางที่ 7 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ตนเองรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	เป็นจริงอย่างมาก	เป็นจริงบางส่วน	ไม่เป็นจริง
1. ท่านคิดว่าจะสามารถประคับประคอง ดูแลตนเองให้ก้าวผ่านปัญหาชีวิตในช่วงวัยรุ่นไปได้ได้อย่างราบรื่น	142(76.3)	43(23.1)	1(0.5)
2. ท่านสามารถเผชิญปัญหาต่างๆในชีวิตประจำวันได้ แม้ว่าจะอยู่ในช่วงที่กำลังผิดหวัง	122(65.6)	63(33.9)	1(0.5)
3. ท่านไม่เคยปล่อยให้ความรู้สึกทุกข์ใจ หรือไม่สบายใจรบกวนการเรียนรู้ของท่านได้	69(37.1)	114(61.3)	3(1.6)
4. เมื่อเพื่อน หรือคนรักทำให้ท่านเสียใจ ท่านสามารถจัดการกับความรู้สึกนั้นได้อย่างรวดเร็ว	72(38.7)	101(54.3)	13(7.0)
5. เมื่อเกิดปัญหาที่ทำให้วิตกกังวลใจ ท่านมีทางออกที่ดีอยู่เสมอ โดยการขอคำปรึกษาจากทางบ้าน ครูแนะแนว	84(45.2)	91(48.9)	11(5.9)
6. เมื่อเกิดอารมณ์ทางเพศ ท่านสามารถหาวิธีทดแทนจากการเล่นกีฬา ร้องเพลง ทำงานศิลปะ งานอดิเรก	129(69.4)	49(26.3)	8(4.3)
7. เมื่อต้องอยู่กับเพศตรงข้ามตามลำพัง ท่านสามารถหาวิธีทดแทนจากการเล่นกีฬา ร้องเพลง ทำงานศิลปะ งานอดิเรก	117(62.9)	63(33.9)	6(3.2)
8. ท่านเคยรู้สึกเสียความมั่นใจในตนเองเสมอๆ	26(14.0)	122(65.6)	38(20.4)
9. ท่านมีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่กำลังทำอยู่โดยไม่สนใจสิ่งใด	35(18.8)	145(78.0)	6(3.2)
10. ท่านสามารถมีความสุขกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันตามปกติได้	110(59.1)	74(39.8)	2(1.1)

ด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองรายข้อผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 8
ตารางที่ 8 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	เป็นจริง อย่างมาก	เป็นจริง บางส่วน	ไม่ เป็นจริง
1. เมื่อพบความผิดหวัง ท่านสามารถรวบรวมกำลังใจให้กลับมาดำเนินชีวิตปกติได้อย่างรวดเร็ว	93(50.0)	90(48.4)	3(1.6)
2. ท่านไม่เคยปล่อยให้ความรู้สึกทุกข์ หรือ ไม่สบายใจ มารบกวนการเรียนรู้ของท่านได้	71(38.2)	108(58.1)	7(3.8)
3. ท่านสามารถระงับความทุกข์ใจต่างๆได้ โดยไม่ให้อารมณ์นั้นเป็นอุปสรรคต่อการเรียน	81(43.5)	101(54.3)	4(2.2)
4. เมื่อท่านเสียใจ ท่านนึกถึงเหตุการณ์ต่างๆที่ทำให้ความรู้สึกเป็นสุขขึ้น	94(50.5)	88(47.3)	4(2.2)
5. เมื่อพบปัญหาและยากในการเรียน ท่านจะไม่ท้อแท้ในการเรียน	78(41.9)	102(54.8)	6(3.2)
6. เมื่อมีคนทำให้ท่านโกรธ ท่านจะมกนับหนึ่งถึงสิบ หรือเดินหนีไปสงบสติอารมณ์	78(41.9)	90(48.4)	18(9.7)
7. ท่านมักจะแสดงอารมณ์ออกเต็มที่ไม่ว่าจะโกรธหรือไม่พอใจ ดีใจหรือเสียใจ	33(17.7)	108(58.1)	45(24.2)
8. ท่านมักจะหลีกเลี่ยงการโต้เถียงหรือขัดแย้งกับคนอื่น	85(45.7)	96(51.6)	5(2.7)
9. ท่านมักจะใช้อารมณ์ขันในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ที่เคร่งเครียด	76(40.9)	92(49.5)	18(9.7)
10. เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ ท่านมักจะระบายให้เพื่อนหรือคนสนิทฟัง	90(48.4)	86(46.2)	10(5.4)

ด้านการจูงใจตนเองรายข้อ ผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 9
ตารางที่ 9 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเองรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	เป็นจริง อย่างมาก	เป็นจริง บางส่วน	ไม่ เป็นจริง
1. เมื่อผิดหวัง ท่านมักมีเหตุผลดีๆให้กับตนเองสำหรับความผิดหวังนั้น	103(55.4)	83(44.6)	0(0.0)
2. ท่านมักจะมองสิ่งต่างๆด้วยเหตุผลในด้านดีเสมอ เพื่อให้สิ่งต่างๆผ่านไปด้วยดี	112(60.2)	73(39.2)	1(0.5)
3. เมื่อมีปัญหาท่านมักจะถือคติ อะไรจะเกิดก็ปล่อยให้มันเกิด	91(48.9)	88(47.3)	7(3.8)
4. ท่านจะตั้งเป้าหมายสำหรับอนาคตเสมอ	128(68.8)	57(30.6)	1(0.5)
5. ในการแก้ปัญหาแต่ละครั้ง ท่านมักจะกำหนดทางเลือกหรือทางออกไว้หลายๆทาง	94(50.5)	88(47.3)	4(2.2)
6. ท่านว่าปัญหาทุกปัญหาสามารถแก้ไขได้ และท่านได้พยายามแก้ไขจนถึงที่สุดแล้ว	122(65.6)	64(34.4)	0(0.0)
7. ท่านมักจะหาเหตุและผลมาเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย และหาเหตุต่างๆเพิ่มเติม ก่อนการตัดสินใจ	118(63.4)	67(36.0)	1(0.5)
8. เมื่อมีปัญหาบางครั้งท่านอยากหนีไปอยู่คนเดียวไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร	78(41.9)	95(51.1)	13(7.0)
9. หากย้อนเวลากลับไปได้ ท่านอยากกลับไปแก้ไขปัญหาคือเรื่อง	113(60.8)	57(30.6)	16(8.6)
10. เมื่อเพื่อนๆชวนท่านไปเที่ยวกลางคืน ท่านไม่กล้าปฏิเสธ เพราะทำให้เพื่อเสียหน้าใจและไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน	23(12.4)	80(43.0)	83(44.6)

ด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่นรายข้อ ผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 10
 ตารางที่ 10 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่นรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	เป็นจริง อย่างมาก	เป็นจริง บางส่วน	ไม่ เป็นจริง
1. สิ่งที่ท่านพูดไป มีบ่อยครั้งที่คำพูดของท่านทำให้ผู้อื่นเสียใจ	25(13.4)	141(75.8)	20(10.8)
2. มีบ่อยครั้งที่การกระทำของท่านทำให้ผู้อื่นเสียใจ	15(8.1)	150(80.6)	21(11.3)
3. เมื่อมีข้อข้องใจท่านจะดูอารมณ์ของผู้อื่นก่อนที่จะถามคำถาม และถามข้อข้องใจเมื่อเพื่อนอยู่ในอารมณ์เดียวกับท่าน	99(53.2)	85(45.7)	2(1.1)
4. ท่านจะเคารพในการตัดสินใจของผู้อื่นที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับตัว เพื่อนเองเสมอ	118(63.4)	67(36.0)	1(0.5)
5. ท่านจะไม่ถามในการตัดสินใจของเพื่อนท่าน	19(10.2)	76(40.9)	91(48.9)
6. ท่านไม่เห็นด้วยพร้อมให้เหตุผลที่ขัดแย้งกันเพื่อนเมื่อเพื่อนมี ความเห็นไม่ตรงกับท่าน	28(15.1)	109(58.6)	49(26.3)
7. ท่านมักเป็นฝ่ายรับผิดชอบเพื่อความสบายใจของผู้อื่น ถึงแม้ท่านไม่ได้ผิด	42(22.6)	127(68.3)	17(9.1)
8. ท่านมักให้ความสำคัญในอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นเสมอ	117(62.9)	68(36.6)	1(0.5)
9. ท่านเห็นสีหน้าเพื่อนท่านก็รู้ว่าเพื่อนท่านอารมณ์เช่นไร	114(61.3)	69(37.1)	3(1.6)
10. เมื่อเห็นสีหน้าเพื่อนและท่านรู้ว่าเพื่อนท่านอารมณ์ไม่ดี ท่านจะ ไม่ถามและคอยจนผู้อื่นท่านมีอารมณ์ดีจึงค่อยถาม	103(55.4)	82(44.1)	1(0.5)

ด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันรายข้อ ผลการศึกษา แสดงรายละเอียดในตารางที่ 11
ตารางที่ 11 ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น จำนวน(ร้อยละ)		
	เป็นจริง อย่างมาก	เป็นจริง บางส่วน	ไม่ เป็นจริง
1. แม้จะขัดความรู้สึกของท่าน แต่เพื่อเป็นการถนอมน้ำใจเพื่อนท่านก็ยอมทำในสิ่งที่ขัดความรู้สึกนั้น	66(35.5)	114(61.3)	6(3.2)
2. ท่านสามารถพูดคุยกับทุกคนได้โดยไม่ขัดเงิน	75(40.3)	107(57.5)	4(2.2)
3. ท่านมักจะขึ้นชอหรือกล่าวคำชมเชยกับความสำเร็จของเพื่อน แม้ว่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อยๆก็ตาม	103(55.4)	82(44.1)	1(0.5)
4. ท่านชอบพูดตรงๆไม่อ้อมค้อม บางคนบอกว่าท่านพูดขวานผ่าซาก	54(30.6)	91(48.9)	38(20.4)
5. หลายครั้งที่ท่านอธิบายเรื่องราวต่างๆซ้ำๆเพื่อให้คนอื่นเข้าใจ	72(38.7)	109(58.6)	5(2.7)
6. ท่านรู้สึกลำบากใจในการที่จะพูดแนะนำตัวเองในที่มีคนเยอะๆ	41(22.0)	103(55.4)	42(22.6)
7. ท่านสามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้ ทั้งๆที่ท่านไม่เห็นด้วยกับความคิดของเขา	128(68.8)	57(30.6)	1(0.5)
8. ปกติท่านมักจะล่วงเกินบุคคลอื่นด้วยคำพูดหรือการกระทำต่างๆ	9(4.8)	67(36.0)	110(59.1)
9. เมื่อท่านถูกสั่งหรือขอร้องให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ท่านมักจะขอทราบเหตุผลก่อน	113(60.8)	67(36.0)	6(3.2)
10. เมื่อถูกทำให้ไม่พอใจท่านจะไม่แสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง	42(22.6)	122(65.6)	22(11.8)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมและรายด้าน โดยใช้สถิติ Spearman Correlation พบว่า

ลำดับที่ของการเกิด มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = -0.169$, $p\text{-value} = 0.021$) และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.207$, $p\text{-value} = 0.005$)

ลำดับที่ของการเกิด มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการตระหนักรู้ตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = -0.169$, $p\text{-value} = 0.021$)

อายุ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.157$, $p\text{-value} = 0.032$) และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้าน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.168$, $p\text{-value} = 0.022$)

การใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้าน จูงใจตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.171$, $p\text{-value} = 0.020$)

ลำดับที่ของการเป็นบุตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = -0.166$, $p\text{-value} = 0.023$) และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.204$, $p\text{-value} = 0.005$) และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.168$, $p\text{-value} = 0.022$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	ความฉลาดทางอารมณ์					
	ภาพรวม 5 ด้าน	การตระหนักรู้ตนเอง	การบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง	การจูงใจตนเอง	การหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่น	การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
อายุ	0.083(p=0.260)	0.092(p=0.209)	0.157(p=0.032)*	0.011(p=0.883)	-0.015(p=0.841)	0.009(p=0.902)
เป็นบุตรลำดับที่	-0.169(p=0.021)*	-0.169(p=0.021)*	-0.091(p=0.219)	-0.117(p=0.111)	-0.166(p=0.023)*	-0.059(p=0.424)
เงินที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายรายเดือน	0.090(p=0.223)	0.078(p=0.287)	0.107(p=0.146)	0.065(p=0.381)	0.002(p=0.979)	-0.037(p=0.613)
รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านทัศนคติต่อตนเองเพศ	-0.141(p=0.055)	-0.125(p=0.089)	-0.135(p=0.066)	-0.069(p=0.349)	-0.137(p=0.062)	0.054(p=0.467)
รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการเรียนรู้ทางสังคม	-0.093(p=0.209)	-0.114(p=0.123)	-0.060(p=0.418)	-0.067(p=0.361)	-0.067(p=0.363)	-0.005(p=0.949)
รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	0.207(p=0.005)*	0.111(p=0.133)	0.168(p=0.022)*	0.171(p=0.020)*	0.045(p=0.540)	0.204(p=0.005)*
รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการจัดการทางสังคม	0.049(p=0.509)	-0.008(p=0.911)	0.062(p=0.400)	0.047(p=0.528)	0.051(p=0.490)	-0.016(p=0.830)
รูปแบบการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม	0.121(p=0.099)	-0.019(p=0.799)	0.103(p=0.162)	0.135(p=0.067)	0.089(p=0.229)	0.168(p=0.022)*

* $p \leq 0.05$

บทวิจารณ์ (Discussion)

1. ลำดับที่ของการเกิด มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = -0.169$, $p\text{-value} = 0.021$) การใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.207$, $p\text{-value} = 0.005$) ลำดับที่ของการเกิด มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการตระหนักรู้ตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = -0.169$, $p\text{-value} = 0.021$) และลำดับที่ของการเป็นบุตร มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = -0.166$, $p\text{-value} = 0.023$) ตามแนวคิดการเกิดทัศนคตินั้น เป็นไปตามที่ชม ภาควิน⁶ อธิบายไว้ว่า ทัศนคติได้จากการเรียนรู้และโดยมากเป็นการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) ซึ่งการมีบุตรหลายๆ คนนั้น บุตรคนหลังๆ อาจได้ประสบการณ์สิ่งหนึ่งสิ่งใดในรูปแบบที่ผู้ที่ได้รับความรู้สึกถูกลดโทษ และประสบการณ์ไม่พอใจ ก็ย่อมเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นๆ การสอนหรือตัวอย่างจากพ่อ แม่ พี่น้อง ที่ไม่เป็นแบบแผนการสอนที่เป็นแบบยัดทะนานมักได้ผลเสียในการปลูกฝังทัศนคติ นอกจากนี้ยังอธิบายได้ตามแนวคิดการขัดเกลาทางสังคมซึ่งหมายถึงรวมถึงรูปแบบการเลี้ยงดูในครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัวนั้นมีผลต่อทัศนคติซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอีกด้วย และสามารถอธิบายได้ตามไพบูลย์ อ้างโดย วีระพลและเฉลียว⁷ ที่กล่าว

ถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติว่ามาจากประสบการณ์และค่านิยม

2. อายุ มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.157$, $p\text{-value} = 0.032$) และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.168$, $p\text{-value} = 0.022$) ตามแนวคิดการเกิดทัศนคตินั้น เป็นไปตามที่จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์⁸ ได้ให้คุณลักษณะของทัศนคติไว้ว่าทัศนคติมีลักษณะของการประเมินค่า เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล มีความคงทนไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ดังนั้นยังวัยรุ่นมีอายุมากขึ้น มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากขึ้นก็มีความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเองดีขึ้น

3. การใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการจิตใจตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.171$, $p\text{-value} = 0.020$) ตามแนวคิดการเกิดทัศนคตินั้น เป็นไปตามที่ จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์⁸ ได้ให้คุณลักษณะของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล มีลักษณะของการประเมินค่า มีความคงทนไม่เปลี่ยนแปลงง่ายและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัตถุ สิ่งของ บุคคลอื่น หรือสถานการณ์

4. การใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.204$, $p\text{-value} = 0.005$)

และการใช้ชีวิตในวัยรุ่นด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r_s = 0.168, p\text{-value} = 0.022$) อธิบายได้ว่า ปัจจุบันเป็นสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์วัยรุ่นจะสามารถใช้ชีวิตด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดี วัยรุ่นจะมีความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้เป็นอย่างดี

5. วัยรุ่นที่ศึกษามีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดี มีการรับรู้ข่าวสารที่ดี มีความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างแรงจูงใจตนเอง มองด้านดีของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อให้เกิดกำลังใจที่สร้างสรรค์สิ่งดีมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติงานหรือสิ่งต่างๆ ที่ต้องทำในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์ และเมื่อวัยรุ่นมีอายุมากขึ้นก็สามารถบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง ไม่ให้เกิดความเครียด เป็นคนที่น่าไว้วางใจได้ มีคุณธรรม มีความสามารถในการปรับตัวและสร้างแนวคิดใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ดังเห็นได้จากความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือด้านการตระหนักรู้ตนเอง ด้านการบริหารจัดการกับอารมณ์ตนเอง ด้านการจูงใจตนเอง ด้านการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่น ด้านการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.3524 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17885

6. วัยรุ่นที่ศึกษาที่อยู่ในครอบครัวที่มีบุตรหลายคนยังมีการขัดเกลาทางสังคมคือรูปแบบการเลี้ยงดูในครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัว ประสบการณ์และค่านิยมไม่ดীনก ทำให้มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบในระดับต่ำกับความฉลาดทางอารมณ์ของวัยรุ่นในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เอกสารอ้างอิง

1. กุญชรีย์ คำชาย. **จิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพฯ:** คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา: 2540.
2. เทอดศักดิ์ เดชคง. **ความฉลาดเฉลียวทางอารมณ์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 2543.
3. วิทยาลัยการสาธารณสุขสุพรรณบุรี จังหวัดขอนแก่น. **หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาทันตสาธารณสุข หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554.**
4. วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. **เชาวน์อารมณ์ (EQ): ดัชนีวัดความสุข และความสำเร็จ ของชีวิต.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพิมพ์ เอ็กซ์เปอร์เนต: 2542.
5. บุรทัต บัณฑิตวงษ์. **ทักษะทางอารมณ์กับชีวิตวัยรุ่น: กรณีศึกษา สถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น.** รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น: 2547
6. ชม ภูมิภาค. **การศึกษาทัศนคติทางการเมืองของผู้รับฟังข่าวสารสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: 2538.
7. ไพบุญย์ อ่างโดยวีระพลและเฉลียว. **ทัศนคติ.** [ออนไลน์] 2558 [อ้างเมื่อ 8 มกราคม 2558] จาก www.dnp.go.th/fca16/file/kd3v1xur10qj9tm.
8. จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์. **ทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม การวัด การพยากรณ์ และการเปลี่ยนแปลง.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สามดีการพิมพ์: 2538.